

Dějepis

Název předmětu	Dějepis
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	<p>Předmět DĚJEPIS (dále jen DEJ) představuje v rámci vzdělání na čtyřletých gymnáziích a na nižším a vyšším stupni víceletých gymnázií součást vzdělávací oblasti ČLOVĚK A SPOLEČNOST. Předmět je vyučován v I. - III. ročníku gymnázia (resp. v primě až septimě).</p> <p>Ve výuce DEJ si žáci osvojují informace o dějinách lidstva od nejstarších dob vzniku člověka (pravěku) až po nejnovější dějiny světové i české.</p> <p>V předmětu DEJ jsou žáci vedeni k tomu, aby rozuměli vybraným dějinným událostem a zvrátům, přemýšleli o nich, získávali schopnost diskutovat o nich a formulovat vlastní názory na jejich příčiny, průběh a důsledky, a to v projevech ústních i písemných. Dále mají odlišovat různá dobová sdělení o téže události, uvědomovat si objektivnost – subjektivnost sdělení, záměrnou manipulaci s dobovými prameny a nutnost historického nadhledu a odstupu. Jsou vedeni k analýze a kritice. To vše je vede k přesnějšímu chápání skutečnosti i přesahů dějinných událostí do dnešních dnů.</p> <p>Cílem výchovně-vzdělávacího procesu ve vyučovacím předmětu DEJ je vybavit žáka klíčovými kompetencemi, a tím ho připravit k celoživotnímu učení, profesnímu, občanskému i osobnímu uplatnění. Prohloubení teoretických znalostí povede k lepší orientaci v politických, národnostních, náboženských aj. problémech současného světa a pochopení jejich historických kořenů a dějinných souvislostí. Jednotlivá témata jsou uspořádána tradičním způsobem a respektují především chronologickou posloupnost. Zvláště jsou však dělena témata domácích (českých, československých) dějin a dějin světových. DEJ si rovněž klade za cíl efektivní pochopení a využití mezipředmětových vztahů, zvláště se ZSV, zeměpisem, estetickou výchovou výtvarnou i hudební, českým jazykem a jazyky cizími, ale také například s pomocnými vědami historickými, psychologii či sociologií.</p> <p>Příležitostí pro opravdové talenty je zvláště Olympiáda z dějepisu, pro studenty maturitních ročníků, kteří se rozhodnou psát seminární práci z DEJ, pak soutěž středoškolské odborné činnosti (SOČ).</p>
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Dějepis
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	<p>Kompetence k řešení problémů: Žák vnímá nejrůznější problémové situace a na základě získaných poznatků tyto situace řeší. V předmětu DEJ zejména aplikuje poznatky z českého jazyka, literatury, ZSV a estetických výchov.</p> <p>Kompetence komunikativní: Žák logicky formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, tj. je schopen odpovídat na doplňovací otázky typu „proč“, „co by se stalo, kdyby...“ ad. V souvislosti s výše uvedenými kompetencemi k řešení problémů je žák schopen vytvářet vlastní mluvené (popř. psané) projevy. Učitel vybírá a předkládá žákům vhodné dobové dokumenty (písemné, obrazové i zvukové), a tím je motivuje k analýze a společné diskusi. Rovněž zadáváním referátů (prezentací) vede učitel žáky k tomu, aby vyslovovali své názory, zaujímal postoj, obhajovali je, byli schopni akceptovat protiargumenty a vzájemně tolerovali své názory.</p> <p>Kompetence občanská:</p>

Název předmětu	Dějepis
	<p>Žák i na základě vyučovacího předmětu DEJ respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot a je schopen vcítit se do situací ostatních lidí. Předmět DEJ zde spolupůsobí s ostatními předměty na celkovém rozvoji občanských kompetencí. Zároveň je žák schopen zhodnotit, která společnost v lidských dějinách nerespektovala lidská a občanská práva.</p> <p>Kompetence sociální a personální: Se závěrem uvedeným výše v oblasti rozvoje komunikativních kompetencí souvisí rozvoj kompetence sociální a personální: Učitel vede žáka ke komunikaci nejen mezi nimi, ale také mezi žákem a jeho spolužáky (diskuse). Žáci musí reagovat na své vlastní projevy i projevy druhých a pod vedením učitele kontrolovat, opravovat a hodnotit své výkony (písemné i mluvené). Učí se tak nejen aplikovat své znalosti, řešit odborné problémy v daném předmětu, ale také vhodně a citlivě sdělovat výtky i pochvaly, navrhopvat jiná další možná, lepší řešení apod. Na druhou stranu se žáci tímto učí přijímat kritiku ze strany svých vrstevníků, reagovat na ni a příště se nedostatku vyvarovat. Žák spolupracuje ve skupině, zná svou roli, podílí se na zpracování úkolu. Umí poskytnout pomoc, ale také se nezdráhá o ni požádat. Proto v rejstříku používaných metod a forem nechybí skupinová práce, partnerské vyučování apod. Sociální a personální kompetence vedou ke schopnosti empatie. Žák by se tedy neměl dopouštět zjednodušujícího odsuzování, ale měl by vždy posuzovat daný historický kontext. Dějepis učí žáka také rozpoznat znaky manipulativního působení a jeho nebezpečí, takže patřičnou pozornost věnujeme též totalitním systémům. Žák se učí respektu a toleranci k jiným lidem, jiným názorům, jiným kulturám, jiným náboženstvím a neodsuzuje je. Zároveň odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí. Dějepisná výuka vede k pochopení eskalující spirály násilí a učí hledat také jiná řešení. Na vybraných příkladech ukazuje dějepis altruistické a obětavé postoje i příklady opačné. Žák chápe důležitost i podmíněnost zákonů pro život společnosti. Diktatury a demokracie pak slouží jako modelové příklady řízení států. Žák projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a památkám.</p> <p>Kompetence k podnikavosti: Žák cílevědomě a zodpovědně rozhoduje o svém dalším studiu a budoucím povolání, a proto se i v rámci předmětu DEJ zaměřuje na teoretickou i praktickou využitelnost znalostí a dovedností v dalších oborech a oblastech lidské činnosti. V rámci předmětu se tak např. seznamuje s vývojem nových technologií a nových přístupů a postupů (zvl. vývoj nástrojů a výrobních prostředků, vývoj techniky a z něj vyplývající změny každodennosti, vývoj zbraní používaných ve světových konfliktech, práce s AV médií, tvorba prezentací, role médií v dané době apod.). Musí si také uvědomit nezastupitelnou roli, kterou má znalost především euroamerických dějin a moderních českých (československých) a světových dějin pro orientaci v současném světě.</p> <p>Kompetence k učení: Žák ve shodě s klíčovými kompetencemi k učení dle RVP G vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie: Učitel vede žáka k tomu, aby sám v textových a jiných pomůckách vyhledal příklady zkoumaného jevu, sám stanovil pravidla pro tento jev typická a následně aby se sám pokusil vytvořit příklady vlastní, kde by právě získané vědomosti uplatnil. Nezbytností je, aby žák poznával smysl a cíl učení, chápal důležitost poznávaného a uvědomoval si možnosti svého dalšího zdokonalování. Toho lze dosáhnout například předkládáním složitějších a rozsáhlejších textů (dobových dokumentů) či promítání dobových obrazových i zvukových záznamů.</p> <p>Kompetence digitální: Digitální kompetence rozvíjíme především v oblasti se zaměřením na: Internet: Žák je veden k samostatnému vyhledávání informací, ověřování jejich pravdivosti, používání vyhledávačů Google, Wikipedie, oficiálních stránek úřadů a institucí, vyhledání obrázku a jeho stažení do dokumentu, dále k vyhledávání map - historických či zeměpisných, dále k využití informací na portálu Moderní dějiny, nebo k vyhledání videí nebo dokumentů na kanálu YouTube Učitel vede žáky k bezpečnému chování na internetu.</p>

Název předmětu	Dějepis
	<p>Textový editor - WORD: Učitel vede žáky k samostatné schopnosti vytvoření a uložení dokumentu, seznamuje žáky s základními typografickými pravidly a vede k jejich dodržování, učí žáky používat kontrolu pravopisu, vkládání poznámek pod čarou, vkládání obrázku.</p> <p>Moodle: Žák je schopen vyhledat domácí úkol a materiály pro výuku, stáhnout si pracovní list, uložit úkol ve formátu Word nebo jako online text .</p> <p>E -mail: Žák je seznámen se základními pravidly e – mailové komunikace mezi učitelem a žákem, je veden k jejich dodržování. Je schopen odeslat e-mail s přílohou.</p> <p>MS PowerPoint: Žák je seznámen se základními pravidly pro tvorbu prezentací v souladu s autorským zákonem, je schopen sám prezentace vytvářet. Umí pracovat se zdroji, ovládá správný zápis citací.</p> <p>Dále občasně žáci využívají aplikace - Manuscriptorium, Chronicles Prague Apps.</p>